

ΟΔΗΓΙΑ 2002/14/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 11ης Μαρτίου 2002

περί θεσπίσεως γενικού πλαισίου ενημερώσεως και διαβουλεύσεως των εργαζομένων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 137 παράγραφος 2,

την πρόταση της Επιτροπής ⁽¹⁾,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽²⁾,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽³⁾,

αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 ⁽⁴⁾, υπό το πρίσμα του κοινού σχεδίου που εγκρίθηκε από την επιτροπή συνδιαλλαγής στις 23 Ιανουαρίου 2002,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 136 της συνθήκης, η Κοινότητα και τα κράτη μέλη έχουν ιδιαίτερο στόχο την προώθηση του κοινωνικού διαλόγου μεταξύ των κοινωνικών εταίρων.
- (2) Το σημείο 17 του κοινοτικού χάρτη των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι η πληροφόρηση, η διαβούλευση και η συμμετοχή των εργαζομένων πρέπει να αναπτυχθούν με τον κατάλληλο τρόπο, σύμφωνα με την πρακτική που ισχύει στα διάφορα κράτη μέλη.
- (3) Η Επιτροπή προέβη σε διαβουλεύσεις με τους κοινωνικούς εταίρους σε κοινοτικό επίπεδο όσον αφορά την πιθανή κατεύθυνση μιας κοινοτικής δράσης σχετικά με την ενημέρωση και τη διαβούλευση των εργαζομένων στις επιχειρήσεις της Κοινότητας.
- (4) Μετά τις διαβουλεύσεις αυτές, η Επιτροπή, θεωρώντας ότι μια κοινοτική δράση είναι σκόπιμη, διαβουλεύθηκε εκ νέου με τους κοινωνικούς εταίρους σχετικά με το περιεχόμενο της σχεδιαζόμενης πρότασης και αυτοί διαβίβασαν στην Επιτροπή τη γνώμη τους.
- (5) Ύστερα απ' αυτή τη δεύτερη φάση διαβούλευσης, οι κοινωνικοί εταίροι δεν πληροφόρησαν την Επιτροπή για την επιθυμία τους να κινήσουν τη διαδικασία που θα μπορούσε να καταλήξει στη σύναψη συμφωνίας.

(6) Η ύπαρξη νομοθετικών πλαισίων σε κοινοτικό και εθνικό επίπεδο, τα οποία σκοπό έχουν να εξασφαλίσουν τη συμμετοχή των εργαζομένων στην πορεία των οικείων επιχειρήσεων και στις αποφάσεις που τους αφορούν, δεν απέτρεψαν σε όλες τις περιπτώσεις τη λήψη και την κοινοποίηση σοβαρών αποφάσεων εις βάρος των εργαζομένων χωρίς να έχουν προηγηθεί επαρκείς διαδικασίες ενημέρωσης και διαβούλευσης.

(7) Θα πρέπει να ενισχυθεί ο κοινωνικός διάλογος και οι σχέσεις εμπιστοσύνης μέσα στην επιχείρηση με σκοπό την αποτελεσματικότερη πρόληψη των κινδύνων, τη μεγαλύτερη ευελιξία στην οργάνωση της εργασίας και την ευκολότερη πρόσβαση των εργαζομένων στην μαθητεία μέσα στην επιχείρηση σε πλαίσιο ασφάλειας, την ευαισθητοποίηση των εργαζομένων για τις ανάγκες προσαρμογής, τη μεγαλύτερη προθυμία των εργαζομένων να συμμετάσχουν σε μέτρα και ενέργειες που σκοπό έχουν να ενισχύσουν την απασχολησιμότητά τους, την προώθηση της συμμετοχής των εργαζομένων στην πορεία και το μέλλον της επιχείρησης και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς της.

(8) Θα πρέπει συγκεκριμένα να προωθηθεί και να ενισχυθεί η ενημέρωση και η διαβούλευση σχετικά με την κατάσταση και την πιθανή εξέλιξη της απασχόλησης στην επιχείρηση καθώς και, όταν ο εργοδότης εκτιμά ότι η απασχόληση μπορεί να κινδυνεύσει, η ενημέρωση και διαβούλευση σχετικά με τα πιθανώς σχεδιαζόμενα μέτρα πρόληψης, ιδίως όσα αφορούν την κατάρτιση και βελτίωση των ικανοτήτων των εργαζομένων, προς αντιστάθμιση των αρνητικών επιπτώσεων ή μετριασμό τους, αλλά και την ενίσχυση της απασχολησιμότητας και προσαρμοστικότητας των οικείων εργαζομένων.

(9) Η έγκαιρη ενημέρωση και διαβούλευση αποτελούν προϋπόθεση για την επιτυχία των διαδικασιών αναδιάρθρωσης και προσαρμογής των επιχειρήσεων στις νέες συνθήκες που δημιουργούνται από την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, ιδίως μέσω της ανάπτυξης νέων τρόπων οργάνωσης της εργασίας.

(10) Η Κοινότητα χάραξε και εφαρμόζει στρατηγική απασχόλησης, με άξονα τις έννοιες της «πρόβλεψης», της «πρόληψης» και της «απασχολησιμότητας» οι οποίες θα αποτελέσουν βασικά στοιχεία κάθε δημόσιας πολιτικής που μπορεί να επηρεάσει θετικά την απασχόληση, και σε επίπεδο επίσης μεμονωμένων επιχειρήσεων, μέσω της ενίσχυσης του κοινωνικού διαλόγου ώστε να διευκολυνθεί η αλλαγή χωρίς να τεθεί σε κίνδυνο ο πρωταρχικός στόχος της απασχόλησης.

⁽¹⁾ ΕΕ C 2 της 5.1.1999, σ. 3.

⁽²⁾ ΕΕ C 258 της 10.9.1999, σ. 24.

⁽³⁾ ΕΕ C 144 της 16.5.2001, σ. 58.

⁽⁴⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 14ης Απριλίου 1999 (ΕΕ C 219 της 30.7.1999, σ. 223), επιβεβαιωθείσα στις 16 Σεπτεμβρίου 1999 (ΕΕ C 54 της 25.2.2000, σ. 55), κοινή θέση του Συμβουλίου της 27ης Ιουλίου 2001 (ΕΕ C 307 της 31.10.2001, σ. 16) και απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2001 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα). Απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 5ης Φεβρουαρίου 2002 και απόφαση του Συμβουλίου της 18ης Φεβρουαρίου 2002.

- (11) Η ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς πρέπει να γίνει αρμονικά, διατηρουμένων των βασικών αξιών στις οποίες στηρίζονται οι κοινωνίες μας, με μια οικονομική ανάπτυξη της οποίας θα επωφελούνται όλοι οι πολίτες.
- (12) Η είσοδος της οικονομικής και νομισματικής ένωσης στην τρίτη της φάση επέφερε εμβάθυνση και επιτάχυνση των ανταγωνιστικών πιέσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, πράγμα που απαιτεί περαιτέρω στήριξη σε εθνικό επίπεδο.
- (13) Τα ήδη υφιστάμενα νομοθετικά πλαίσια σχετικά με την ενημέρωση και τη διαβούλευση των εργαζομένων σε κοινοτικό και εθνικό επίπεδο είναι συχνά υπερβολικά προσανατολισμένα προς την εκ των υστέρων αντιμετώπιση των αλλαγών, χωρίς να λαμβάνουν υπόψη τις οικονομικές παραμέτρους των αποφάσεων και χωρίς να ευνοούν μια πραγματική πρόβλεψη της εξέλιξης της απασχόλησης μέσα στην επιχείρηση και την πρόληψη των κινδύνων.
- (14) Το σύνολο αυτών των πολιτικών, οικονομικών, κοινωνικών και νομοθετικών εξελίξεων επιβάλλει μια προσαρμογή του υπάρχοντος νομοθετικού πλαισίου που θα προβλέπει τα νομικά και πρακτικά μέσα άσκησης του δικαιώματος ενημέρωσης και διαβούλευσης.
- (15) Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τα εθνικά συστήματα στο πλαίσιο των οποίων η άσκηση αυτού του δικαιώματος προϋποθέτει την εκδήλωση συλλογικής βούλησης των δικαιούχων.
- (16) Η παρούσα οδηγία δεν θίγει εκείνα τα συστήματα που προβλέπουν μηχανισμούς άμεσης συμμετοχής των εργαζομένων, διότι αυτοί θα μπορούν πάντοτε να επιλέξουν να ασκήσουν το δικαίωμά τους προς ενημέρωση και διαβούλευση μέσω των εκπροσώπων τους.
- (17) Δεδομένου ότι οι στόχοι της προβλεπόμενης δράσης, όπως περιγράφονται ανωτέρω, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, διότι επιδιώκεται η καθιέρωση ενός πλαισίου ενημέρωσης και διαβούλευσης των εργαζομένων καταλλήλου για το προαναφερθέν νέο ευρωπαϊκό πλαίσιο, και μπορούν συνεπώς να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Κοινότητας λόγω των διαστάσεων και των αποτελεσμάτων της προβλεπόμενης δράσης, η Κοινότητα μπορεί να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια προς επίτευξη των στόχων αυτών.
- (18) Αυτό το γενικό πλαίσιο πρέπει να στοχεύει στην καθιέρωση ελάχιστων προδιαγραφών διακοινοτικής ισχύος χωρίς να εμποδίζει τα κράτη μέλη να θεσπίσουν ευνοϊκότερες διατάξεις για τους εργαζομένους.
- (19) Το γενικό αυτό πλαίσιο θα πρέπει επίσης να αποφύγει διοικητικούς, οικονομικούς και νομικούς περιορισμούς οι οποίοι θα εμποδίζουν τη δημιουργία και την ανάπτυξη μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων· προς τούτο, το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να περιορισθεί κατ' επιλογή των κρατών μελών, στις επιχειρήσεις που απασχολούν τουλάχιστον 50 εργαζομένους ή στις εγκαταστάσεις που απασχολούν τουλάχιστον 20 εργαζομένους.
- (20) Τούτο λαμβάνει υπόψη και δεν θίγει άλλα εθνικά μέτρα και πρακτικές που αποβλέπουν στην προαγωγή του κοινωνικού διαλόγου στις επιχειρήσεις οι οποίες δεν καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, καθώς και στις δημόσιες διοικήσεις.
- (21) Προσωρινά ωστόσο, τα κράτη μέλη που δεν διαθέτουν κατοχυρωμένο σύστημα πληροφόρησης και διαβούλευσης των εργαζομένων ή εκπροσώπησης του προσωπικού, θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να περιορίσουν ακόμα περισσότερο το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας όσον αφορά τον αριθμό των εργαζομένων.
- (22) Το κοινοτικό πλαίσιο πληροφόρησης και διαβούλευσης θα πρέπει να περιορίζει στο ελάχιστο δυνατόν τις επιβαρύνσεις που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις ή εγκαταστάσεις εξασφαλίζοντας παράλληλα και την πραγμάτωση των χορηγούμενων δικαιωμάτων.
- (23) Ο στόχος της παρούσας οδηγίας θα επιτευχθεί με την καθιέρωση ενός γενικού πλαισίου που θα περιλαμβάνει τις βασικές αρχές, τους ορισμούς και τις πρακτικές λεπτομέρειες της ενημέρωσης και διαβούλευσης, με το οποίο τα κράτη μέλη πρέπει να συμμορφωθούν αλλά και να το προσαρμόσουν στην εθνική τους πραγματικότητα, εξασφαλίζοντας, όπου δει, πρωτεύοντα ρόλο στους κοινωνικούς εταίρους, επιτρέποντάς τους να ορίζουν ελεύθερα, δια συμφωνίας, τις πρακτικές λεπτομέρειες ενημέρωσης και διαβούλευσης που ανταποκρίνονται περισσότερο στις ανάγκες και τις επιθυμίες τους.
- (24) Δεν θα πρέπει να θιγούν ορισμένοι ειδικοί κανόνες ενημέρωσης και διαβούλευσης των εργαζομένων που υπάρχουν σε ορισμένα εθνικά δίκαια, οι οποίοι απευθύνονται σε επιχειρήσεις ή εγκαταστάσεις με σκοπούς πολιτικούς, επαγγελματικής οργάνωσης, θρησκευτικούς, φιλανθρωπικούς, εκπαιδευτικούς, επιστημονικούς ή καλλιτεχνικούς καθώς και με σκοπούς ενημέρωσης ή διατύπωσης απόψεων.
- (25) Οι επιχειρήσεις και οι εγκαταστάσεις θα πρέπει να προστατευθούν από τη διάδοση ορισμένων ιδιαίτερα ευαίσθητων πληροφοριών.
- (26) Ο εργοδότης θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να μην προβαίνει σε ενημέρωση και διαβούλευση εάν αυτό πρόκειται να βλάψει σοβαρά την επιχείρηση ή την εγκατάσταση ή όταν πρέπει να συμμορφωθεί αμέσως προς υπόδειξη που του απευθύνει μια ρυθμιστική ή εποπτική αρχή.
- (27) Η ενημέρωση και η διαβούλευση συνεπάγονται δικαιώματα και υποχρεώσεις για αμφοτέρους τους κοινωνικούς εταίρους σε επίπεδο επιχείρησης ή εγκατάστασης.

- (28) Σε περίπτωση παράβασης των υποχρεώσεων που απορρέουν από την παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζονται διοικητικές ή δικαστικές διαδικασίες καθώς και κυρώσεις που θα είναι αποτελεσματικές, αποτρεπτικές και ανάλογες με τη σοβαρότητα των παραβάσεων.
- (29) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να θίξει τις τυχόν ειδικότερες διατάξεις της οδηγίας 98/59/EK του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1998, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών που αφορούν τις ομαδικές απολύσεις ⁽¹⁾ και της οδηγίας 2001/23/EK του Συμβουλίου, της 12ης Μαρτίου 2001, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, σχετικά με τη διατήρηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων σε περίπτωση μεταβιβάσεως επιχειρήσεων, εγκαταστάσεων ή τμημάτων εγκαταστάσεων ή επιχειρήσεων ⁽²⁾.
- (30) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να θίγει άλλα δικαιώματα ενημέρωσης και διαβούλευσης, καθώς και όσα απορρέουν από την οδηγία 94/45/EK του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 1994, για τη θέσπιση μιας ευρωπαϊκής επιτροπής επιχείρησης ή μιας διαδικασίας σε επιχειρήσεις και ομίλους επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας με σκοπό να ενημερώνονται οι εργαζόμενοι και να ζητείται η γνώμη τους ⁽³⁾.
- (31) Η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας δεν θα πρέπει να δικαιολογήσει ένα περιορισμό του γενικού επιπέδου ασφαλείας των εργαζομένων στον τομέα που καλύπτει,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Στόχος και αρχές

1. Η παρούσα οδηγία έχει ως στόχο τη θέσπιση ενός γενικού πλαισίου που καθορίζει τις ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά το δικαίωμα για ενημέρωση και διαβούλευση των εργαζομένων στις επιχειρήσεις ή εγκαταστάσεις στην Κοινότητα.
2. Οι πρακτικές λεπτομέρειες ενημέρωσης και διαβούλευσης καθορίζονται και εφαρμόζονται σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και τις εργασιακές πρακτικές των διαφόρων κρατών μελών, ώστε να εξασφαλίζεται η αποτελεσματικότητά τους.
3. Κατά τον καθορισμό ή την εφαρμογή των πρακτικών λεπτομερειών ενημέρωσης και διαβούλευσης, ο εργοδότης και οι εκπρόσωποι των εργαζομένων εργάζονται με πνεύμα συνεργασίας, σεβόμενοι αμοιβαία τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις και λαμβάνοντας υπόψη τους τόσο τα συμφέροντα της επιχείρησης ή της εγκατάστασης όσο και εκείνα των εργαζομένων.

⁽¹⁾ ΕΕ L 225 της 12.8.1998, σ. 16.

⁽²⁾ ΕΕ L 82 της 22.3.2001, σ. 16.

⁽³⁾ ΕΕ L 254 της 30.9.1994, σ. 64· οδηγία όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 97/74/EK (ΕΕ L 10 της 16.1.1998, σ. 22).

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας:

- α) ως «επιχείρηση» νοείται η δημόσια ή ιδιωτική επιχείρηση που ασκεί οικονομική δραστηριότητα, με κερδοσκοπικό ή μη χαρακτήρα, και είναι εγκατεστημένη στο έδαφος των κρατών μελών της Κοινότητας,
- β) ως «εγκατάσταση» νοείται η μονάδα εκμετάλλευσης, όπως ορίζεται σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική, στην οποία αναπτύσσεται μόνιμη οικονομική δραστηριότητα με ανθρώπινους και υλικούς πόρους, και είναι εγκατεστημένη στο έδαφος ενός κράτους μέλους,
- γ) ως «εργοδότης», νοείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο συνάπτει συμβάσεις ή σχέσεις εργασίας με τους εργαζομένους, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική,
- δ) ως «εργαζόμενος» νοείται κάθε πρόσωπο, το οποίο, στο οικείο κράτος μέλος προστατεύεται ως εργαζόμενος δυνάμει της εθνικής εργατικής νομοθεσίας και πρακτικής,
- ε) ως «εκπρόσωποι των εργαζομένων», νοούνται οι εκπρόσωποι των εργαζομένων κατά την εθνική νομοθεσία και/ή πρακτική,
- στ) ως «ενημέρωση», νοείται η διαβίβαση στοιχείων από τον εργοδότη στους εκπροσώπους των εργαζομένων προκειμένου να λάβουν γνώση του εκάστοτε θέματος και να το εξετάσουν,
- ζ) ως «διαβούλευση», νοείται η ανταλλαγή απόψεων και η καθιέρωση διαλόγου μεταξύ των εκπροσώπων των εργαζομένων και του εργοδότη.

Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται, κατ' επιλογή των κρατών μελών:

- α) στις επιχειρήσεις που απασχολούν σε ένα κράτος μέλος τουλάχιστον 50 εργαζόμενους ή
- β) στις εγκαταστάσεις που απασχολούν σε ένα κράτος μέλος τουλάχιστον 20 εργαζόμενους.

Τα κράτη μέλη καθορίζουν τον τρόπο υπολογισμού των κατωτάτων ορίων απασχολούμενων εργαζομένων.

2. Τα κράτη μέλη, σεβόμενα τις αρχές και τους στόχους της παρούσας οδηγίας, μπορούν να εισάγουν ειδικές διατάξεις για τις επιχειρήσεις ή τις εγκαταστάσεις που επιδιώκουν αμέσως και κυρίως σκοπούς πολιτικούς, επαγγελματικής οργάνωσης, θρησκευτικούς, φιλανθρωπικούς, εκπαιδευτικούς, επιστημονικούς ή καλλιτεχνικούς, καθώς και σκοπούς ενημέρωσης ή διατύπωσης απόψεων, εφόσον κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας, οι ειδικές αυτές διατάξεις υπάρχουν ήδη στο εθνικό δίκαιο.

3. Τα κράτη μέλη δύνανται να αποκλίνουν από την παρούσα οδηγία, μέσω ειδικών διατάξεων που εφαρμόζονται στα πληρώματα των ποντοπόρων πλοίων.

Άρθρο 4

Πρακτικές λεπτομέρειες ενημέρωσης και διαβούλευσης

1. Σύμφωνα με τις αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 1 και με την επιφύλαξη των τυχόν υφιστάμενων ευνοϊκότερων για τους εργαζομένους διατάξεων ή/και πρακτικών, τα κράτη μέλη καθορίζουν τις πρακτικές λεπτομέρειες άσκησης του δικαιώματος ενημέρωσης και διαβούλευσης στο ανάλογο επίπεδο, σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

2. Η ενημέρωση και η διαβούλευση καλύπτουν:

- α) την ενημέρωση σχετικά με την πρόσφατη και την πιθανή εξέλιξη των δραστηριοτήτων και της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης ή της εγκατάστασης,
- β) την ενημέρωση και τη διαβούλευση σχετικά με την κατάσταση, τη διάρθρωση και την πιθανή εξέλιξη της απασχόλησης μέσα στην επιχείρηση ή εγκατάσταση, καθώς και τα μέτρα πρόληψης που ενδεχομένως προβλέπονται σε περίπτωση ιδίως που η απασχόληση απειλείται,
- γ) την ενημέρωση και τη διαβούλευση σχετικά με αποφάσεις που μπορούν να επιφέρουν ουσιαστικές μεταβολές στην οργάνωση της εργασίας ή στις συμβάσεις εργασίας, συμπεριλαμβανομένων όσων καλύπτονται από τις κοινοτικές διατάξεις που αναφέρει η παράγραφος 1 του άρθρου 9.

3. Η ενημέρωση πραγματοποιείται κατά τον κατάλληλο χρόνο, τρόπο και περιεχόμενο, ώστε να μπορούν οι εκπρόσωποι των εργαζομένων να προβαίνουν στη δέουσα εξέταση και να προετοιμάζονται, ενδεχομένως, για διαβουλεύσεις.

4. Η διαβούλευση πραγματοποιείται:

- α) κατά τον κατάλληλο χρόνο, τρόπο και περιεχόμενο,
- β) στο ενδεδειγμένο επίπεδο διεύθυνσης και εκπροσώπησης, ανάλογα με το θέμα που συζητείται,
- γ) βάσει των σχετικών πληροφοριών που παρέχει ο εργοδότης, σύμφωνα με το άρθρο 2, σημείο στ), και της γνώμης που έχουν δικαίωμα να διατυπώσουν οι εκπρόσωποι των εργαζομένων,
- δ) κατά τρόπον ώστε οι εκπρόσωποι των εργαζομένων να μπορούν να συναντήσουν τον εργοδότη και να λαμβάνουν αιτιολογημένη απάντηση στη γνώμη που ενδεχομένως διατύπωσαν,
- ε) προκειμένου να επιτευχθεί συμφωνία όσον αφορά τις αποφάσεις που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του εργοδότη, οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο γ).

Άρθρο 5

Ενημέρωση και διαβούλευση βάσει συμφωνίας

Τα κράτη μέλη μπορούν, στο κατάλληλο επίπεδο, συμπεριλαμβανομένου του επιπέδου της επιχείρησης ή της εγκατάστασης, να αναθέσουν στους κοινωνικούς εταίρους να καθορίζουν ελεύθερα και οποτεδήποτε, μέσω συμφωνίας, τις πρακτικές λεπτομέρειες ενημέρωσης και διαβούλευσης των εργαζομένων. Οι συμφωνίες αυτές και οι συμφωνίες που υφίστανται κατά την ημερομηνία που ορίζε-

ται στο άρθρο 11, καθώς και οποιοσδήποτε μεταγενέστερες αναθεώσεις αυτών, μπορούν να προβλέπουν, τηρουμένων των αρχών που αναφέρονται στο άρθρο 1 και υπό τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς που θέτουν τα κράτη μέλη, διατάξεις διαφορετικές από αυτές του άρθρου 4.

Άρθρο 6

Εμπιστευτικές πληροφορίες

1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι, υπό τις προϋποθέσεις και εντός των ορίων που θέτει η εθνική νομοθεσία, οι εκπρόσωποι των εργαζομένων και οι εμπειρογνώμονες που ενδεχομένως τους επικουρούν δεν επιτρέπεται να αποκαλύπτουν στους εργαζομένους ή σε τρίτους πληροφορίες που τους ανακοινώθηκαν ρητά ως εμπιστευτικές χάριν προστασίας των νομίμων συμφερόντων της επιχείρησης ή της εγκατάστασης. Η υποχρέωση αυτή εξακολουθεί να υφίσταται οπουδήποτε και αν ευρίσκονται, ακόμη και μετά τη λήξη της θητείας τους. Τα κράτη μέλη μπορούν όμως να επιτρέπουν στους εκπροσώπους των εργαζομένων και τα άτομα που ενδεχομένως τους επικουρούν να διαβιβάζουν εμπιστευτικές πληροφορίες στους εργαζομένους και σε τρίτους οι οποίοι δεσμεύονται από το απόρρητο.

2. Τα κράτη μέλη προβλέπουν, σε ειδικές περιπτώσεις και υπό τους όρους και εντός των ορίων που θέτει η εθνική νομοθεσία, ότι ο εργοδότης δεν υποχρεούται να ανακοινώσει πληροφορίες ή να προβεί σε διαβουλεύσεις, όταν η φύση τους είναι τέτοια που, αντικειμενικώς, θα εμπόδιζαν σοβαρά τη λειτουργία της επιχείρησης ή της εγκατάστασης ή θα την έθιγαν.

3. Με την επιφύλαξη των υφιστάμενων εθνικών διαδικασιών, τα κράτη μέλη προβλέπουν διοικητικές ή δικαστικές διαδικασίες προσφυγής όταν ο εργοδότης απαιτεί εμπιστευτικότητα ή δεν παρέχει πληροφορίες σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2. Μπορούν επίσης να προβλέψουν διαδικασίες προστασίας της εμπιστευτικότητας αυτών των πληροφοριών.

Άρθρο 7

Προστασία των εκπροσώπων των εργαζομένων

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι εκπρόσωποι των εργαζομένων να απολαύουν, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, προστασίας και εγγυήσεων επαρκών ώστε να μπορούν να επιτελούν απερίσπαστοι τα καθήκοντά τους που τους έχουν ανατεθεί.

Άρθρο 8

Προστασία των δικαιωμάτων

1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν τα δέοντα μέτρα για τις περιπτώσεις μη τήρησης της παρούσας οδηγίας από τον εργοδότη ή από τους εκπροσώπους των εργαζομένων· ιδιαίτερα, φροντίζουν να υπάρχουν κατάλληλες διοικητικές ή δικαστικές διαδικασίες που να επιβάλλουν την εκπλήρωση των εκ της παρούσας οδηγίας υποχρεώσεων.

2. Τα κράτη μέλη προβλέπουν τις κατάλληλες επιβλητέες κυρώσεις όταν ο εργοδότης ή οι εκπρόσωποι των εργαζομένων παραβαίνουν την παρούσα οδηγία. Οι κυρώσεις αυτές πρέπει να είναι αποτελεσματικές, ανάλογες και αποτρεπτικές.

Άρθρο 9

Σχέση της παρούσας οδηγίας με τις άλλες κοινοτικές και εθνικές διατάξεις

1. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τις ειδικές διαδικασίες ενημέρωσης και διαβούλευσης του άρθρου 2 της οδηγίας 98/59/EK και του άρθρου 7 της οδηγίας 2001/23/EK.

2. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τις διατάξεις που έχουν θεσπισθεί σύμφωνα με τις οδηγίες 94/45/EK και 97/74/EK.

3. Η παρούσα οδηγία ισχύει υπό την επιφύλαξη άλλων δικαιωμάτων ενημέρωσης, διαβούλευσης και συμμετοχής δυνάμει του εθνικού δικαίου.

4. Η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας δεν δύναται να αποτελέσει επαρκή αιτιολογία για οπισθοδρόμηση σε σχέση με την κατάσταση που υφίσταται στα κράτη μέλη όσον αφορά το γενικό επίπεδο ασφαλείας των εργαζομένων στον τομέα που καλύπτει.

Άρθρο 10

Μεταβατικές διατάξεις

Παρά το άρθρο 3, τα κράτη μέλη στα οποία, κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας, δεν υπάρχει ένα γενικό, μόνιμο και κατοχυρωμένο σύστημα ενημέρωσης και διαβούλευσης με τους εργαζομένους, ούτε ένα γενικό, μόνιμο και κατοχυρωμένο σύστημα εκπροσώπησης των εργαζομένων στο χώρο εργασίας που θα τους επιτρέπει να εκπροσωπούνται για τους ανωτέρω σκοπούς, δύναται να περιορίσουν την εφαρμογή των εθνικών διατάξεων εφαρμογής της παρούσας της οδηγίας στις:

- α) επιχειρήσεις που απασχολούν τουλάχιστον 150 εργαζομένους ή τις εγκαταστάσεις που απασχολούν τουλάχιστον 100 εργαζομένους μέχρι την 23η Μαρτίου 2007, και
- β) επιχειρήσεις που απασχολούν τουλάχιστον 100 εργαζομένους ή τις εγκαταστάσεις που απασχολούν τουλάχιστον 50 εργαζομένους κατά το έτος που ακολουθεί την ημερομηνία του σημείου α).

Άρθρο 11

Μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη εκδίδουν τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις ώστε να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία το αργότερο έως τις 23 Μαρτίου 2005, ή διασφαλίζουν ότι οι κοινωνικοί εταίροι θεσπίζουν μέχρι την ημερομηνία αυτή τις απαιτούμενες διατάξεις μέσω συμφωνίας, οπότε τα κράτη μέλη οφείλουν να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να μπορούν ανά πάσα στιγμή να εξασφαλίσουν τα αποτελέσματα που επιβάλλονται από την παρούσα οδηγία. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

2. Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία, ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι λεπτομερείς διατάξεις για την αναφορά αυτή καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 12

Επανεξέταση από την Επιτροπή

Το αργότερο έως τις 23 Μαρτίου 2005, η Επιτροπή επανεξετάζει, σε συνεννόηση με τα κράτη μέλη και τους κοινωνικούς εταίρους σε κοινοτικό επίπεδο, την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, με σκοπό να προτείνει τις τυχόν αναγκαίες τροποποιήσεις.

Άρθρο 13

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Άρθρο 14

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 11 Μαρτίου 2002.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

P. COX

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. RIQUEL I CAMPS